

Grazi látogatás

A tavalyi kirándulásunkhoz hasonlóan ebben az évben is egy híres könyvtárt tekintettünk meg, a **GRAZI EGYETEMI KÖNYVTÁRT**.

A tapasztalatcsere könyvtárlátogatáson 43 kollégával együtt, az MKE Fejér Megyei Szervezete támogatásával és szervezésével vettünk részt, 1993. június 6-7-én.

A jókedvű könyvtáros csapat vasárnap hajnalban indult Ausztriába Székesfehérvárról. Rövid pihenőt még Magyarországon tartottunk, így felvértezve léptük át a határt dr. Várszegi András idegenvezető irányításával.

Délelőtt 10 óra körül már Grazban voltunk, az autóbuszunk az Operaház körül parkolt, innen indultunk városnéző sétánkra. A sok látnivaló közül kiemelkedik a Landeszeughaus, vagyis a Tartományi fegyvertár, mely a világ talán legnagyobb fegyvermúzeuma, 28 000 harcos felszerelésére való különféle gyalogos és lovas fegyvert őriznek benne. A fegyvertárnak mind külseje, mind belső felszerelése változatlanul maradt meg a XVII. század közepe óta.

Sétánk célja a Schlossberg bevétele és megtekintése volt, gondoltuk, ami a törököknek vagy Napóleonnak nem sikerült, nekünk, Fejér megyei könyvtárosoknak sikerülni fog. Ettől a nagy hőség sem rettentett el bennünket, így érkezünk a várhegy alá, ahonnan hegyipályán is megközelíthető a 475 m magas Schlossberg, mely magasan a város fölé emelkedik, uralkodik fölötte, szépségével megkoronázza Grazot, mint ahogy egyes útikönyvek is írják.

A várhegy a középkorban a várgrófok székhelye volt, 1543-ban a törökök ellen erősítették meg, s erődítményeit állandóan épségben tartották olyannyira, hogy bár Napóleon seregei a várost magát 1809-ben be tudták venni, a várhegyet - akárcsak egykor a törökök is - hiába ostromolták. A bosszús Napóleon az 1809-i bécsi békében a grazi vár erődítményeit leromboltatni rendelte. Ma csak néhány oldalfala, bástyamaradványa látható. Az egész várhegy gyönyörű sétahely.

Ide "libegtünk" fel szó szerint, bár egyesek a legközelebbi alkalommal inkább gyalog teszik meg a felfelé vezető utat. Leroskadtunk a legelső vendéglő teraszára a várhegy tetején, innen gyönyörködtünk a kilátásban, a stájer főváros szépségében, miközben ízlelgettük a stájer sör, a puntigamer ízt.

Lefelé sétálva megcsodálhattuk a városi parkot, melyet 1869-ben angolpark-szerűen létesítettek a szélső erődítménysor helyén.

Tovább ismerkedtünk a belváros nevezetességeivel, palotáival, még arra is maradt erőnk, hogy megtekintsük az ún. Lépcsőtemplomot.

A rövid étkezési pihenő után az Eggenberg-kastélyt tekintettük meg kívülről s tettünk egy rövid sétát parkjában. A kastélyt körülölelő park nagyon alkalmas a pihenésre, kikapcsolódásra, kettő kollégánknak ez is sikerült, úgy

kellett őket a parkban megkeresni.

A fárasztó nap után alig vártuk, hogy a szálláshelyre érkezzünk. Szokás szerint csak a lányoknak kellett a szobabeosztást megszervezni. Tusolás után, akinek kedve volt, sétálhatott az esti Grazban.

Másnap reggeli után hajtottunk az Egyetemi Könyvtárhoz, ahol két grazi magyar könyvtáros fogadott bennünket. Az Egyetemi Könyvtár főigazgatója - HR Dr. Sigrid Reinitzer asszony - köszöntötte a csoportot, majd a két magyar kolléga mutatta be a könyvtár régi és új szárnyait, a könyvtár működését, részlegeit, raktárait, ismertette történetét és terveit.

A rövid tájékoztatót, melyet nem minden kolléga kapott meg, itt ismertetem.

Történeti adatok:

- 1573. A Jezsuita Kollégium és könyvtárának alapítása
- 1773. A Jezsuita Kollégium megszüntetése
- 1781. A cs.k. Egyetemi Könyvtár alapítása, a Jezsuita Kollégium könyvállományának átvétele. A következő években állománygyarapodás a II. József által megszüntetett mintegy 40 stájer kolostor anyagából
- 1807. Köteleespéldányok beszolgáltatása a Stájerországban nyomtatott könyvekből
- 1877. A numerus currens szerinti raktározási rendszer kezdete
- 1880. Az állomány meghaladja a 100 000 kötetet
- 1918. A tárgyszókatalógus kezdete
- 1925. A Porosz Instrukciók bevezetése a betürendes katalógus készítésénél
- 1975. Az egyetemi szervezeti törvény (UOG) hatálybalépése. A decentralizált létesítmények könyvtárait a Központi Könyvtár kezeli
- 1978. Az Information Retrieval bevezetése
- 1979. Az elektronikus adatfeldolgozásra való átállás kezdete /Tankönyvgyűjtemény/
- 1983. A raktári kölcsönzés automatizálása
- 1986. A BIBOS könyvtári rendszer tesztje /katalogizálás/
- 1987. Elektronikus adatfeldolgozó-hálózat GRIBSINFO
- 1988. Restauráló műhely létesítése; a CD-ROM bevezetése

Mint a másik ismertetőnk is írja, a Grazi Egyetemi Könyvtár nyilvános könyvtár. A használat és a kölcsönzés ingyenes. A könyvállomány meghaladja a 2,2 millió kötetet. Ezenfelül 9000 folyóiratot és sorozatot tartanak nyilván folyamatosan. A szabadpolcos állomány 250 000 kötet. A könyvtárnak 50 000 beiratkozott tagja van.

Nagyon sok új információ ért bennünket, nem hiszem, hogy nekem itt kellene szólnom a számítógépek használatáról, szerepéről, fontosságáról, stb... nem is tudnék, de egy-két dolgot kiemelnék.

A tankönyvkölcsönzés ideje 60 nap, egyéb kölcsönzés 30 nap. Személyenként 25 könyvet lehet kölcsönözni, van mód arra is, hogy többet is kölcsönözzenek. A kikölcsönzött könyveket a nap minden szakában a könyvtár főbejárata előtt elhelyezett narancsszínű ládába lehet betenni, visszahozni.

Ha a kikölcsönzött könyvet időben nem viszik vissza, akkor az illető egy írásbeli figyelmeztetést kap. Komoly pénzt kell fizetni büntetésként. Kivételzés lehetősége kizárva, a számítógép folyamatosan végzi a felszólítást.

Az olvasók a legnagyobb mértékig használhatják a számítógépeket, fénymásolókat és a könyvtár egyéb műszaki berendezéseit, önállóan dolgozhatnak sokszor a könyvtáros segítsége nélkül is. A számítógépes rendszerek, programok segítségével a könyvtár betekintethet a hazai és nemzetközi könyvtári programokba, az információt úgymond rögtön tudja adni az olvasónak.

Mint falusi könyvtárosnak, nekem nagy élményt jelentett ennek a könyvtárnak a megtekintése, még akkor is, ha jelen pillanatban még esélyünk sincs arra, hogy ezt a technikát akár városokban is bevezessék, de reményünk megvan arra, hogy utódaink már így fognak dolgozni.

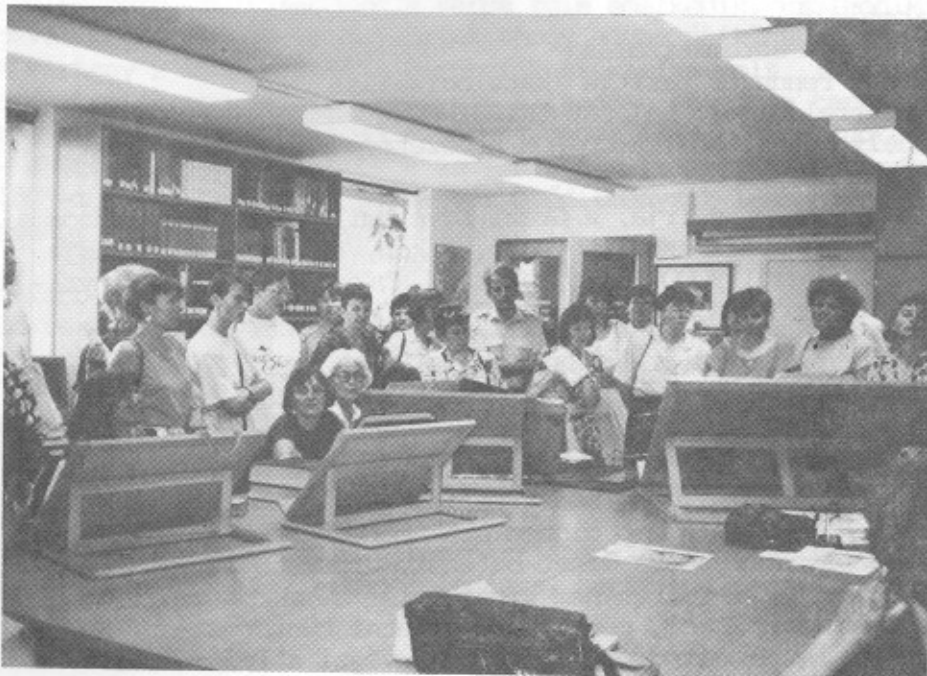
Megtekintettük a könyvtár ősnymtatványait. Kedves figyelmességként a hungarica-gyűjteményükből kiállításon mutatták be azt a 12. századi Antiphonáriumot, amelynek székesfehérvári eredete bizonyított, s a Codex Albensis elnevezést kapta. Az 1963-as hasonmás kiadását is melléhelyezték.

A könyvtár megtekintése után az Opera melletti parkban fogyasztottuk el maradék szendvicseinket, majd egy KGM szupermarketbe mentünk. Egyes kollégák vásároltak kerti zuhanyfelszerelést is, gondolom a látottak után jól esne egy kis "hideg zuhany", de ez azt hiszem akkor érte a kollégákat, mikor másnap bementek dolgozni saját könyvtárukba.

Hazafelé még gyönyörködtünk a tájban, majd rövid pihenőre megálltunk Fürstenfeldnél. Rábufüzesnél léptük át a határt, majd útunk ismét a Dabrókai Betyár Csárdába vezetett, idegenvezetőnk bizonyára úgy gondolta, hogy a látottakat jobb ha elfeledjük...

E rövid pihenő és feltöltődés után a csapat megpróbált elénekelni népdalokat, műdalokat, s ha ez sem ment, akkor operettrészleteket vagy egyéb közkedvelt nótákat. Volt olyan is, aki már nem is énekelt, de vezényelt a többieknek, a gyengébbek kedvéért a szöveget előre mondva. Jókedvvel érkeztünk meg Székesfehérvárra, s azzal a tudattal utaztunk haza, hogy jövőre esetleg Genfbe utazhat a csapat, a Kelet-Európa Könyvtárat megtekinteni, hátha ott mást is láthatunk...

M o s o n y i   G y ö r g y

A Grazi Egyetemi Könyvtárban.

A 38. oldalon az űsnyomtatványok megtekintése. Fent az olvasóterem.
Lent a látogatáson résztvevő könyvtárosok, háttérben a könyvtárral.

